

Theodor Johann Quistorp

**De Non. Competente. Homini. Vitae. Necisq. Ivre. In. Semetipsvm : Qvvm. Fvnvs
Viri ... D. Petri. Christ. Burgmanni Medicinae. Doct. ... Anno MDCCXLII. Postrid.
Non. Martii Dvceretvr Nonnvlla. Meditatvr Nominis. Bvrgmanniani Cvltor.
Observantissimvs. Theod. Io. Qvistorp Ph. Ac. LL. C.**

Rostochii: Stanno. Warningiano, [1742]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1002782767>

Druck Freier Zugang

RU phil. März 1742

Burgmann, Petr.Christ.

DE
NON. COMPETENTE. HOMINI. VITAE. NECISQ.
IVRE. IN. SEMETIPSV

QVVM. EVNVS
VIRI

PRAENOBILISSIMI. EXPERIENTISSIMI
DOCTISSIMI

D. PETRI. CHRIST.
BURGMANNI

MEDICINAE. DOCT. CELEBRATISS. AC. PRACTICI
EXPERIENTISSIMI

ANNO MDCCXLII. POSTRID. NON. MARTII

DVCERETVR

NONNVLLA. MEDITATVR

NOMINIS. BVRGMANNIANI

CVLTOR. OBSERVANTISSIMVS.

THEOD. IO. QVISTORP

PH. AC. LL. C.

OVIDIVS

OPTAVI pietres coelestia fidera tarde.

ROSTOCHII. STANNO. WARNINGIANO.

DE
NON COMPLETIT HOMIN. TIT. MEDIC. 1711
VIRI IN CHIRURGIA

Q. V. M. R. V. V. V.
VIRI

IN MEMORIAM EXPERIMENTALIS
D. PETRI CHRIST.

D. PETRI CHRIST.
BURGMANNI

MEDICINAE DOCT. CELEBRATISS. AC PRACTICI
EXPERIMENTALIS

ANNO MDCCCLII. TOMEI. MDL. N. 1711

OPUSCULUM

PHYSICAE. MEDICINAE

NOMINIS BURGMANNIANI

THEOD. IO. QVISTORP
PH. AC. L. 1711

OPUSCULUM

QVISTORP

OPUSCULUM

OPUSCULUM

ROSTOCK. MDCCCLII. W. R. 1711

ONPLEXUM omnium earum rerum; quibus instructi sumus, & in quibus nostra felicitas aut interna, aut externa, vertitur, to nostrum constituere, id quidem est, in quo, vocis huius conceptum adumbratur iurisprudentiae naturalis interpretes ad vnum conveniunt omnes. vitam autem eundem ingredi; hinc pariter ad nostrum referri debere, eo certius, quo apertius id quidem & experientia, & communis iurisprudentiae vniuersalis doctorum schola fatentur, vitam inter exempla eius, quod nostrum vocamus, referendo. sufficit, selectu tot inter consentientes facto, allegasse duum viros summos GROTIUM de I. B. & P. libr. II. cap. XVII. §. II. ac HERTIUM in iurisprudentia vniuersali sect. III. de socialitate §. IX. quibus ex novioribus iungas cel. KOEHLERUM in exercit. iuris nat. §. 747.

VOCIS, DOMINII conceptus multum strictioribus inclusus cancellis videtur: ita quidem, vt secure a dominio nostro subiectis rebus ad to nostrum concludere possis; possis autem neutiquam inuversa vice argumentari. enimvero spuria per logices regulas de genere ad determinatam, quam vocant, speciem subsumtio: longeque laxiora nobis iura in res proprias conpetunt, iis, quibus circa res, nostras quidem, non tamen proprias, pollemus. ad oculum, arbitror, hoc patebit, vbi dominium definiuero per facultatem vni SOLI conpetentem, re aliqua PRO. ARBITRIO vtendi in sui emolumentum. multa dantur, quae ad nostrum referri, neutiquam vero ad dominium possunt. si exempla quaeras, inuenies ea, quae romanae iurisprudentiae est rerum diuisio, in rebus communibus, publicis, & vniuersitatis. res etenim communes sunt, quae quod ad proprietatem nullius, quod

quod ad vsum omnium hominum sunt: publicae, quae ratione proprietatis populi sunt, quod ad vsum singulorum ex populo; res vniuersitatis, quae quod ad proprietatem sunt vniuersitatis, quod ad vsum singulorum ex ea vniuersitate. imo vitam ipsam eorum in censum venire, re penitus introspecta, facile vnus concedet quisque.

E A. NIMIRVM dominii natura est, vt vni, soli rem competere faciat, hoc effectu, vt eadem eidem pro arbitrio vti, abuti liceat, imo plane eandem perdere. vitam contra sibi soli vindicare poterit nemo. partem eius, secundum esatum sapientis, DEVS sibi uendicat, partem patria, partem resp. partem amici, quod superest nobis proprium censendum. optime hinc GROTIUS c.l. natura, inquit, homini suum est vita, non quidem ad perdendum, sed ad custodiendum. tollas enim proprietatem; & tolles inde dependentem liberrime de re, non propria, pro arbitrio disponendi facultatem: tolles ius eam periclitandi, nedum perdendi. quae quum ita sint, patet, valde angustis inclusa esse cancellis nostra nostram in vitam iura: nec vlllo pacto vitae necisque in semet ipsum ius homini tribuendum. obstat, quem per naturam DEVS nobis indidit, totiusque naturalis iuris principium constituit, nos, nostrumque statum conseruandi, perfectioresque reddendi instinctus. obstat innata nobis philautia, odio prosequens omnia ea, quae vitam, famam, bonaque destruere minantur. obstat, quo adstringimur, socialitatis vinculum. per DEVM viuimus, vt viuamus nobis, nobis viuentes friuole, nisi simul socialitati viuamus. nec vlla heic fingi ingenio, aut mente concipi poterit, quam peculiari differtatione discussit HERTIVS, legum collisio; quaeque hanc tollat alia. amor erga nos metipsum fons est atque scaturigo omnium erga alios officiorum, inde rivulorum instar promanantium. tollas fontem; nonne simul riuulos ficcari videbis? concipere tibi, quae aliis debeas officia poteris, vbi, quae tibi ipsi debes, negaueris? num proximum temet ipso ardentius diligere vlllo iure teneris? vesaniae est, non amoris, aliis plus tribuere amoris, quam sibi met ipsi. quid quod insitus nobis nostri amor, ne permittet quidem de aliis obligationibus cogitare, quas absque dispendio propriae salutis non queas obire, lex: vitam conserues! adeo nobis naturalis,

lis, vt vix prohibitua opus videatur: nec sine solido fundamento, quæ humane secreta naturæ penetrare licuit, vno ore fatentur sapientes: omnem propricidam præsumi fuisse dementem.

AT. NIHIL tamen secius ea est hominum in semet ipsos crudelitas, vt vitam flocci pendere, imo proteruo consilio violentas sibi ipsis manus admovendo eam exvere non auerfentur. haud raro foro criminali commissorum propricidiorum flebilis venit, ac subinde recurrit, nuntius. nec, quin commiseratione potius, quam poena, dignos censeas omnes, inhumana & plus quam bestialis in vitam permittit multorum sacuitia. digna eorum, quæ trahantur, quæ in abominationem proiciantur, cadavera. non hominum videntur, æ quidem bestiarum corpora; quum vitam cum humanitate, imo & brutis nobiscum communem sui conseruandi instinctum exvere ausi fuerint miseri eorum gestatores. exarsit in hæc facinora, & pene in crudelitatem exarsit legum ac poenarum feruor, nec iniuria. quid crudele in eum statuas, qui crudelissimum in se statuere non dubitavit? quæ iniquitatis nota in exuias supplicium exequi eorum, qui morte violenta id anticipare ipsi? horret animus, stant crines, vbi in huius nefandi & omnium pessimi criminis deducimur contemplationem. nescit, qui mori scit, obligari: nec DEO nec reip. nec socialitati quidpiam se debere, qui nil sibi ipsi debet, putabit. ad quæuis facinora patranda paratissimus, qui impietati, se interimendo, colophonem inponere audet. ne cogitatu quidem, vt vno verbo comprehendam omnia, videtur, quod hominibus patratu possibile esse experimur, se ipsos enecantium facinus.

ATROCISSIMVM est, quod dixi, nec satis in horrorem depingi verbis poterit autocheiriae crimen. verum enimvero vereor, ne, si vitam mortemque plurimorum animo contemplemur mortalium, propricidas dicendos eos ad vnum pateat omnes. vita vti haud didicimus: didicimus abuti. vitam breuem efficimus, quam satis longam concesserat providentia: vili eam pendimus; quid quod propriis affectibus nosmet ipsos ea priuamus. auro præstantior, quem temporum æquitas ad nostra pervenire tempora fuit SENECAE de breuitate vitæ libellus. nec pretio aestimabilis, cum vitam aestimare nos doceat. detexit summus ille philosophus hoc quasi speculo, quibus in vitam se sacuire mortales ignorant,

(2

quas

quas ipsi nobis struimus insidias; quae subornamus assassinia; depictosque ita hominum mores dedit, ut a propicida vix discrepare videas ullum. herele! quid hos inter atque illos intercedit discriminis; nisi quod illi violentis patentibusque se interimant, hi lentis ac occultis armis venenisque? si dicendum quod res est, paucissimi naturalem, plurimi violentam obeunt mortem mortales.

SVBTILIOR longeque quaesita forsitan haec non nullis de autocheiria videbitur philosophia: sed sufficit sanam eam esse, nec suo, quum experientiae innitatur, destitui fundamento; interim nec desunt, quae humanarum rerum est infelicitas, & horum exempla, sensus ferientia, ubi plus iuris sibi homines in semet ipsos tribuunt, quam iis competere supra deduximus. in consuetudinem fere abiit vitam periclitantium audacia inquam an ignara temeritas; adeo ut laudibuseuehenda ea potius, quam conuitiis pulsanda plurimis videatur. quae alia castra sequentium, quae mare peruegantium spes quam mortis? quae iis imminet nisi pericula? quid quaerere praeter vitae dispendium, quid reportare victoriae praeter vitam censendi? iungerem his feminas nubentes, quotannis puerperas, quotannis morti proximas, vitalemque partum cum vitae discrimine excludentes: quod nisi plura adducere exempla deducereque chartae prohiberet angustia.

SINGVLORVM iustitiam vel iniustitiam in praesentiarum non rimabor pluribus. ex quo homines in ciuitates ac resp. coiere, & bella, & coniugia, & commercia, quae inter nauigatio, necessaria facta, quod sine iis nec resp. conseruari, nec finis eius posset obtineri. matrimoniis opus erat, ut resp. ciuibus abundet, hi commode ut viuant, commerciis, bellis, ut secure, obeunda ergo haec tria fuere ad conseruandam stabiliendamque reip. salutem; nec tamen singulis, muneris instar, incubuere. ad bellum, armaque gerenda quod adtinet, nec olim reip. omnibus ciuibus opus fuit in castris, ne hodie. forsitan minori ciuium numero hostis ad officium redigi poterat: forsitan alius inimicitias minabatur: forsitan cladem passis nouus e ciuibus miles substituendus: nullo casu ciuibus foris dimicantibus, domus eorum, res familiaris, atque ipsa resp. orba ciuibus derelinquenda. apprime SENCKENBERGIVS in prim. lineis r. FEVD. S. cxxvi. scio, inquit, quemlibet subditum reip. operas in bello nauare obligari, sed nemo tamen adigi potuiss.

potuisset, vt solus hocce onus omnium nomine ferret, sicque aut facultates suas absumeret; aut plane aliis domi quiete viuentibus resque suas augmentibus esuriret, vnde cunctis fere rebus pp. placuit certum hominum numerum constituere, qui bellum vnice negotium esse sineret, atque hoc nomine certa vitae subsidia perciperet. haecenus SENCKENBERGIUS. siccine itaque res comparata, vt & olim & hodie militia, quod philosophi dicunt, res liberi arbitrii fuerit, quam amplecti cogi nequeas, cui te subducere tibi integrum relictum. idem inflexis paululum rationibus de matrimonio pariter, ac nauigatione euincere poteris: si modo ad id attendas non omnibus opus esse ad hosce fines obtinendos reip. membris; nec defutura, quot sufficerent; hinc iure perfecto in regula eo adigi posse neminem, vt iis operam nauaret. quam tibi concipere perfectam obligationem poteris, ex pacto descendit; iustitia patet ex iure ac facultate paciscendi aestimanda.

CONFIRMATAM haecenus dictis, quam supra euietam dedimus, thesin putamus: homini ius vitae ac necis in semet ipsum non competere: nec perfecto iure vt vitam periculo mortis, imo neci, exponat, obligari quempiam posse, facili inde consequentia. iam itaque restat, vt de nonnullis casibus, in quibus obligationem perfectam obeundi mortem violentam DD. inuenis se sibi videntur, quid sentiendum exponam. ita enim asserunt; vasallum vitam domini suae praeferre teneri, imprimis si simul sit subditus; hoc quidem effectu, vt, si contra fecerit, si solum vasallus, feudo vt felo, si simul subditus, vita vt perduellis sit priuandus. at vero, quaecumque tandem stabiliendae huic sententiae substruantur argumentorum fulcimenta; sua tamen sponte corruunt omnia, si modo id tecum animo volutes; quod ordinata charitas a se ipsa incipiat, nec pacto se quis obstringere possit ad id, quod suam excedit potestatem. motiua exterius petita ab innatis facili refelluntur negotio: vt taceam in mortis articulo, vitaeque discrimine omnem, quae humanae naturae est indoles, cessare reflexionem. qui contra sentiunt simulatam stoicamque affectant sapientiam, aliisque, quod ipsi non possunt, praestandum praescribunt. vim inferre naturae humanae contendunt, cogi nesciae: voluntatisque obsequium intellectui subtrahere laborant. non velle poteris, quod intellectus sibi malum repraesentat; vitae autem dispendio quid mali maius comprehendet

det cogitatione? ex hisce veritatum praesidiis, ni egregie fallor, fallunt autem minime, facillima quoque ad alia, quae obnoui solent dubia, responsio. officia humana corporis instar cohaerent: si vim intuleris capiti, quae inde dependent nec subsistere poterunt membra: monstrum fingeres, vbi membra capiti imperare assereres. nulla, quod saepius innui, alios erga dantur officia, nisi ex iis, quae nobis debemus, deriuanda. nil aliis debes, quam quoniam tibi debes omnia. quod si ergo amorem aliorum cum philautia pugnare conspicias, sequitur, vt aliis nihil te debere sit extra dubitationem. quas antea edoctus fueras naturae leges: ames alios; promoueas proximi felicitatem; contrariis abrogabuntur eiusdem naturae legibus: non ames alios; non promoueas aliorum felicitatem. quod si ergo hoc casu legibus tibi innatis obsequi velis, te amabis; tuam felicitatem conseruabis, promouebis, augebis; non diliges alios; felices eos efficies minime. sufficit te alios non edisse, non infelices efficere. aliis quod debebas tribuisse satis est: debebas autem nihil; ergo nihil tribuendo suum cuique tribuisti.

AST. NOVA causa agitur, eaque ardua. in iudicium producunt dissentientes ob commissa delicta capitali plectendum supplicio. instant, vt eius defensor sim; eumque a perfecta obligatione tradendi collum carnifici, eximam. verum vero, doleo eius fortunam. quamuis eum ad subeundam mortem obligatum negem; ab imminente tamen, fateor, liberare non possum. vim externam, exulem in obligatione, pati cogitur; non tamen iniustam. velle eum mortem non dixeris, nisi ad stuporem pecudis vsque & animiae aegritudine, & subaceruatis consolationibus ita opprimatur, vt non possit amplius nolle. leges incusare ciuiles iniustitiae, iudicem fauittiae, carnificem immanitatis non poterit; nec ad leges prouocare naturales. frustra enim leges inuocat, qui contra leges committit. nec eum naturae forum tuebitur, qui leges naturae migravit, delinquendo contra ciuiles. quod sua culpa sentit, vitae spoliū, sentire non videndus: nec leges eum iuuabunt alterutrae, vtrasque cum violauerit. quaecunque demum sint; frustra hic obligationem perfectam occumbendi morte quaesiueris, quum exorbitantia facti vix calum hunc ad ea referri permittat, quae venerant in quaestionem,

DE MEDICIS denique familiaribusque aegrotos contagiosa lue affectos visitando vitae periculum subeuntibus paucis restat, vt differamus

differamus. ea est, quae omnis socialitatis fundamentum haud im-
merito censetur, humanarum facultatum indigentia, vt homini
hominis sine ope ac auxilio necessario esset pereundum. praecipue
haec sese exferit, vbi lecto affixi nihil possumus aegrotantes, com-
munis ea omnium fortuna, vt corporis machina quotidie ruinam
minetur: nec qui hodie optime valet, securus esse possit, quin
cras decumbat valetudinarius, perendie moriatur. omnis quae spe-
randa, a DEO est ac medicorum auxiliis, amicorumque ope recon-
ualescentia. natura se ipsam restaurare paucissimis valebit casibus.
quodsi in hac aerumna homo hominem desereret, cito pereun-
dum foret generi humano. quem hodie derelinqueres, eius quidem
ope mox ipse indigeres: & tibi & illi eadem mortis fata immine-
rent. quem tu fuga tua, eius inopia te iterum vita exueret. mi-
rifice fallor, aut inde consequitur, eandem naturae legem, quae
te, tuam vt vitam conserues, adstringit, tibi pariter iniungere, vt
aliorum vitae curam habeas sollicitudinemque. periculum vitae, si
regeras, imminere hoc amoris perfungenti officio, idem reculan-
ti metuendum respondeo. amoris officia reciprocabilia sunt, nec
quidpiam magis naturale eo, vt quod simili malo affecto tibi ab
aliis fieri percupias, idem & ipsis facias praestesque prior. quid
quod, tot humanae inopiae benignae subministrant HYGAEAE
manus remediorum subsidia, vt si caute processeris, illisque vsus
sis, citra casum fortuitum, cui nullibi, nullaue praecautione ef-
fugere poteris, secure ad aegrotum, quamuis contagiosa lue pres-
sum, accedere possis. quo anxior morti effugere laborabis, eo
citius te oppressum experieris. absit praecordiorum anxietas; ad-
hibeantur prouidae, quod satis, cautela; ac sine vitae disci-
mine, ita persuasum habeo, auxilio tuo iuuare alios poteris, a
quibus reciproca officia ipse expectare.

TRISTES. IN haec de non competente homini vitae necisque
iure in semet ipsum meditationes incidi, quum nobilissimo experi-
entissimo, doctissimoque viro, dom. PETRO. CHRISTOPHORO
BURGMANNO medicinae doctore clarissimo, practico consum-
matissimo, auunculo dulcissimo, fautori honoratissimo, desideratis-
simo moesta luctus officia essent persoluenda. o vtinam ex huius
viri exemplo vitae humanae pretium statuere homines didice-
rent! herecle! non ita libidini suae indulgentes, in propria saeu-
rent

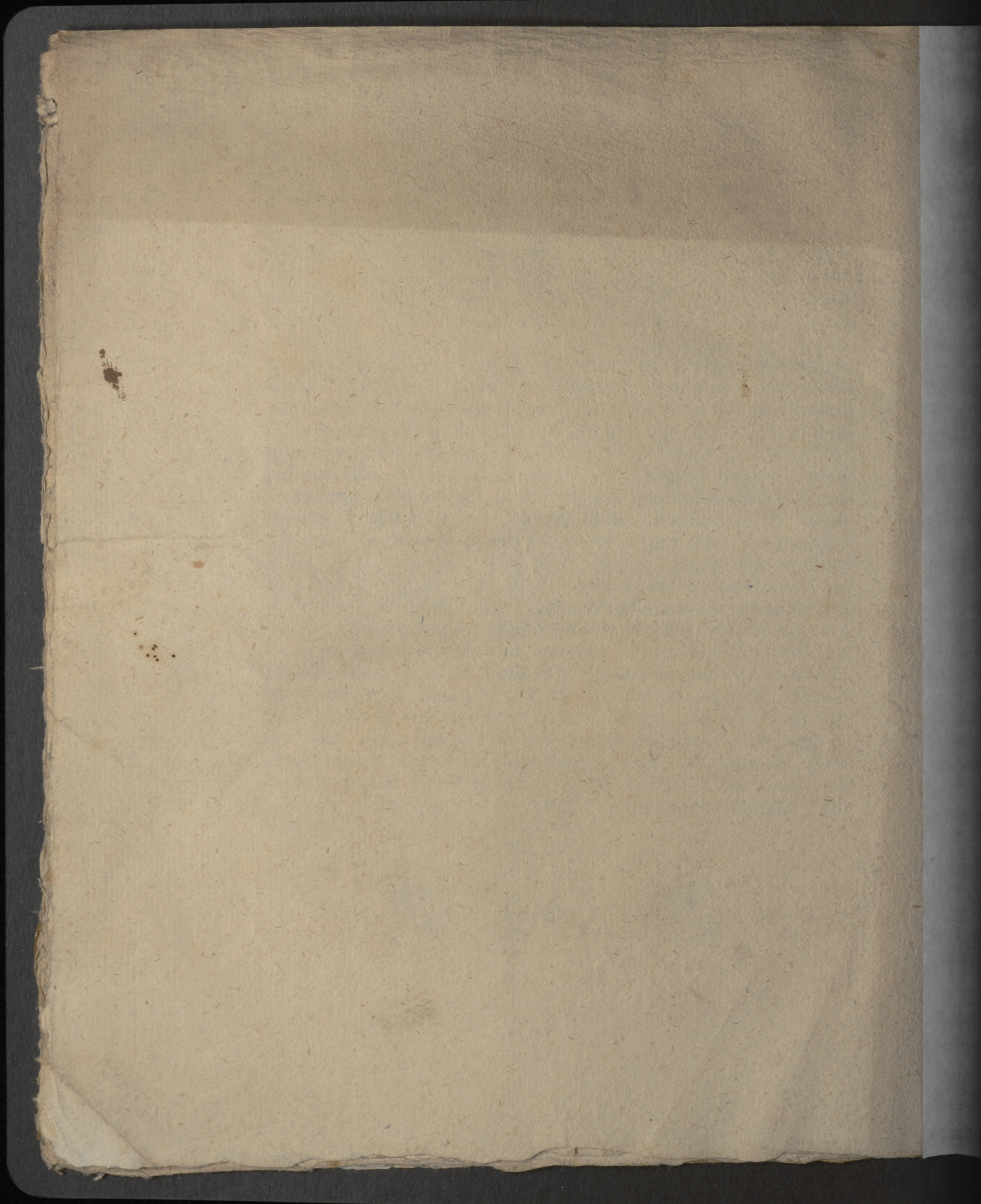
rent viscera. amissimus virum optimum; amissimus sapientem: quem perdidisse quantum sit, ex quo perdidimus, demum satis aestimamus. conprimuntur dolore praecordia; lugubre eius desiderium; in fletus soluitur cohibitus intra sese dolor; plancus in ore; tandem, quod summi squaloris est, fidei oculi; muta ora; oppressus oppresso dolore animus. tanti vnus viri vita! meritis ac memoria perennis. hem! quam amplissimus pateret campus, in summa huius viri excurrendi elogia. verum quid ea dicam, quae omnium proborum versantur in ore? deficeret charta dicendis; si vel enumerare solum eius laudes satagerem: quidni si ornare verbis conarer? quo minus hac perfungar religione, toties quoties refricata prohibent animi vulnera cruciatusque: quum semper moestum eius redeat desiderium; ipse redeat numquam. nec deerit ipsi dignus meritis panegyricus, quid? nescio, quae maiora ipsi tribuere possim encomia, quum eum, qualis erat, medicum dixerim experientissimum. ita enim sentio, in hoc vno, veluti circulorum radii in centro, concurrere omne medici elogium, quod audiat experientissimus. nullo vnquam tempore nomen eius hominum excidet memoria: nomen laudes; laudes aeternitas comitabuntur. tantisper fama eius perdurabit, dum orbis literatus quadrifolii illius fratrum BVRGMANNORVM, suavis illius omnium facultatum conspirationis, studiorumque sororii inter fratres nexus admirabilis obliuiscetur; obliuiscetur autem numquam. floreat & altius efflorescat, quod medici ex vita excessu marcere inceperat, ex quadrifolio iam trifolium, nominis laurus, familiae splendor, orbis admiratio! ardentissimis ego quidem semper summum NVMEN defatigabo precibus, vt rore benedictionis, ac sole felicitatis & ipsum nutriet, & similes inde surculos enasci faciat atque crescere. quem ego perdi cognatum dulcissimum, fautorem optimum grata semper recolam pietate. quod reliquum est, quae dudum abunde expertus sum, BVRGMANNORVM fauori, patrocinio, affectuique paterno confusus, totum me deuoueo, cui bene sit! nomini BVRGMANNIANO.

TANTVM.

(o)

ferit, vbi lecto affixi nihil possumus aegrotantes, com-
muni fortuna, vt corporis machina quotidie ruinam
nec qui hodie optime valet, securus esse possit, quin
vat valetudinarius, perendie moriatur. omnis quae spe-
O est ac medicorum auxiliis, amicorumque ope recon-
natura se ipsam restaurare paucissimis valebit casibus
ac aerumna homo hominem desereret, cito pereun-
tneri humano. quem hodie derelinqueres, eius quidem
e indigeres; & tibi & illi eadem mortis fata immine-
tu fuga tua, eius inopia te iterum vita exueret. mi-
aut inde consequitur, eandem naturae legem, quae
vitam conserues, adstringit, tibi pariter iniungere, vt
e curam habeas sollicitudinemque. periculum vitae, si
minere hoc amoris perfungenti officio, idem reculan-
m respondeo. amoris officia reciprocabilia sunt, nec
gis naturale eo, vt quod simili malo affecto tibi ab-
cupias, idem & ipsis facias praestesque prior. quid
umanae inopiae benignae subministrant HYGAEAE
diorum subsidia, vt si caute processeris, illisque vsus
um fortuitum, cui nullibi, nullaque praecautio ef-
s, secure ad aegrotum, quamuis contagiosa lue pres-
te possis. quo anxior morti effugere laborabis, eo
essum experieris. absit praecordiorum anxietas; ad-
uidae, quod satis, cautela; ac sine vitae discri-
ersuasum habeo, auxilio tuo iuuare alios poteris, a
roca officia ipse expectare.

IS. IN haec de non competente homini vitae necisque
e ipsum meditationes incidi, quum nobilissimo experi-
octissimoque viro, dom. PETRO. CHRISTOPHORO
NO medicinae doctore clarissimo, practico consum-
unculo dulcissimo, fautori honoratissimo, desideratis-
luctus officia essent persoluenda. o vtinam ex huius
o vitae humanae pretium statuere homines didice-
e! non ita libidini suae indulgentes, in propria saeti-
rent

